

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

~~1995~~
1195
G. 29

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK LEIDEN

02777824

PROEVEN
VAN
GEESTELIJKE
ODEN EN LIEDEREN:

UITGEGEEVEN DOOR
AHAZUEER VAN DEN BERG.

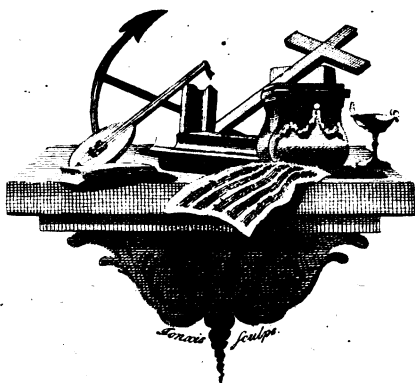
DERDE DEEL.

PROEVEN

van

GEESTLIJKE

ODEN EN LIEDEREN.

Te UTRECHT

bij de WED.^E J. v. SCHOONHOVEN. 1795.

NED.
LETTERK.

AAN MIJNS

BROEDERS DOCHTER.

Reeds in den bloei van uwe levensjaren,
Van leeg vermaak afkeerig, lieve NICHT!
Wijdt gij den klank van uwe Symbelfnaren
Geheel en al aan Godgewijd gedicht.

Wat beter keus zou ooit uw hart behagen,
Daar't in Gods gunst zijn heil zoekt en zijn vreugd?
Om deze keus ben ik, met al uw magen,
Gij weet het zelf, in mijne ziel verheugd!

Dit liedeboek, u vriendlijk aangeboden,
Strekke u daarvan een openbaar bewijs,
Lees, zing en speel dees liederen en oden,
U zelf tot nut en troost, en God ten prijs!

Zijn hartenood al zingend God te klagen;
 Gods liefde en gunst te roemen in een lied;
 Of hem in zang om troost en hulp te vragen,
 Dat hoort God gaarn! Ja! dat versmaadt hij niet!

Wil in haar spoor uw GROOTEMOEDER volgen,
 (Gij draagt haar naam) die vaak in tegenspoed
 Op 't heetst beproefd, den onmoed, hoe verbolgen,
 Door zulk gezang, bedaarde in 't vroom gemoed.

Zing, met Gods hulp, u dus den troost in 't harte,
 Dien Jezus dood voor zondaars eens verwierf.
 Leef, leef dus blijde, in voorspoed en in smarte,
 En sterf, gelijk uw brave MOEDER stierf!

Over

✻

Over het geheel genomen, kan men zich, bij de uitgave van dit derde deel van deze kleine verzameling, gedragen, aan het gene men, bij de uitgave van het eerste deel, bericht heeft. De meeste van deze liederen zijn wederom uit het hoogduitsch vertaald, of met mindere of meerdere — sommigen met zeer groote vrijheid, met aanmerkelijke uitlatingen zelfs en inlatingen, — nagevolgd. Met deze vrijheid heeft men de meerdere sifting beoield, van die genen, bij wien deze verzameling meest in gebruik is, en voor wien men dat noodig oordeelde. Men heeft wederom, op de lijst der Oden en liederen, aangewezen, van welke hoogduitsche Dichters men dezelve geborgd heeft. De overigen zijn geheel, of althans bijna geheel, oorspronkelijk. Want het boekje is niet van dien aard, dat men noodig geoordeeld heeft, aan te wijzen, van welken uitheemschen Dichter men, hier of

daar, de eene of andere enkele gedachte heeft overgenomen.

Sommigen beminnaaren van geestelijke muziek, die verzogt hebben dat men noch eene vertaling van eenige Geestelijke liederen van GELLERT, in deze verzameling plaatsfen wilde, daar men de uitmuntende zangwijzen van BACH bij gebruiken konde, heeft men dat genoeg niet kunnen geven; omdat men, dooreenige Amsteldamsche dichters van naam, verzogt was, om zulks geheel aan hen overtelaten, daar zij eene volledige vertaling van alle de liederen van GELLERT, die tot het bedoeld einde zou kunnen dienen, onderhanden hadden. Men heeft zich gaern naar dat verzoek willen schikken, en, schoon er nu sedert hetzelfde reeds tien jaren verlopen zijn, vertrouwt men, dat deze belofte noch zal volbragt worden. 't Zou anders onaangenaam wezen, door losse voornemens, van welke de uitvoering nooit volgde, in zijnen arbeid, tot vermaak en vooral tot sichtiging van zijne medemenschen, belemmerd te worden.

Men

Men heeft, aan het eind van deze verzameling, in een aanhangsel, twee schoone geestelijke liederen geplaatst, van de hand van de beroemde vrouwe VAN SCHAFFELAAR EN ABBENBROEK, MARGRIET VAN ESSEN, geboren VAN HAEFTEN, wier vroegtijdig overlijden allen, die haar uitnemend fraai vernuft, haar gezond en welgevoed verstand, en vooral haar edel, godvruchtig, menschlievend en weldadig hart recht gekend hebben, ten hoogsten bejammerd wordt. Zij had van eenige van hare dichtstukjes, en daar onder van deze twee liederen, voor hare vrienden slechts eenige weinige afdrukken doen maken: dus waren ze nooit openlijk uitgegeven. Men twijfelt niet, of het zal velen zeer aangenaam wezen, dezelve, op uitdrukkelijk verlot van de genen, die daarin moesten gekend worden, achter deze verzameling, bij welke zij niet kwalijk saken te voegen, geplaatst te vinden.

Eindelijk moet men hier noch eenen misslag verbeteren, die in het opmaken van de lijst der oden en liederen van het eerste deel, begaan is. Aldaar

staat J. A. CRAMER opgegeven, als dichter van een lied op de geboorte van den verlosfer, dat op bl. 43 geplaatst is. Zulks is toen geschied, op het gezag van de uitgave van eenige liederen van CRAMER, te Lubeck bij Donatius. Doch het schijnt, dat men die verzameling, bij de gis, uit de *Bremische Beitrage*, blyeengebragt, en dus verscheiden misflagen in dezelve begaan heeft: Althans de Heer KONRAAD ARNOLD SCHMID van Brunswijk heeft zich sedert, als dichter van dit lied, openlijk bekend gemaakt, in het *Deutsch Museum*, 1783, Octob, blz. 384.

Zoo men verneemt, dat dit boekken tot opwekking en vertroosting van ware Godvruchtige menschen verstreken mag, zal men het oogmerk bereikt hebben, dat men met het zelve bedoeld heeft, en men zal zich daarover meer verblijden, dan of men geëerd werd, met de toejuiching van de grootste kenners der kunste.

Voor eenige drukfeilen moet men al weder verschooning vragen.

DE
K R A C H T
DES
G E B E E D S.

Wanneer ik, in Christus, met tranen én zuchten,
O Heer! tot uw troon met vertrouwen mag vluchten;
Dan zijn mijne zonden mijn bitterste smart;
Dan voel ik van schaamte mijn wangen omgloeien;
Dan moet ik mé in stof en in asche verfoeien,
Om 't schriklijk bederf van mijn harte.

Dan voel ik uw invloed mijne ziele versterken,
Met ijver en krachten, om 't goede te werken;
Dan is uw bevel mijn vermaak en mijn vreugd;
Uw woord al mijn lust, al mijn heil én verlangen,
Dan snellen mijn voeten, met vluchtige gangen,
Langs 't zalge pad van de deugd.

Dan waken mijne oogen, om alle de hoeken
 Der ziel, in uw vreeze getrou te doorzoeken,
 Dan duld, dan verschoon ik, hoe klein ook, geen kwaad;
 Dan wil ik nooit weer naar den toverzang hooren
 Der wereld, dan kan ze mij niet weer bekoren,
 Tot eenige zondige daad.

Dan rusten de driften, die 't harte beroerden;
 Dan zwijgen de lusten, die 't harte vervoerden;
 Dan leef ik geheel voor mijn Heiland, en Heer
 Ach! mogt ik, mijn God! steeds die zaligheid smaken;
 Geloovig uw troon, met gebeden, genaken!
 Wat wenschte, wat bad ik dan meer!

Maar, hemel! wat reden om bitter te klagen!
 Hoe meenigmaal slijt ik de treurigste dagen,
 Als 't hart naauw één zucht met vrijmoedigheid loost:
 Als gij, naar het schijnt, mij uw oor houdt gefloten,
 Zoodat ik mij acht van uw aanschijn verstoeten:
 Waar vind ik! waar zoek ik dan troost!

Dan zou ik wel graag voor het kwade mij wachten,
 Maar ach! mij ontbreken de wapens en krachten;
 Ik ben overmand eer ik wederstand bied,
 Dan vind ik mijn hart wel vol wroegende smarte,
 Maar smart, die ontstaat uit uw liefde, in het harte,
 O Jezus die vind ik er niet!

Zie

Zie God, mijn Ontfermer in gunst op mij neder,
Bestier mij, behoed mij, opdat ik niet weder,

Den toegang verlies met gebeen tot uw troon!
Dan gaat mijn geluk mijn bevatting te boven,
Dan zullen mijn lippen en wandel u loven,
Uw loven, in Jezus uw Zoon!

D E
G O E D E V A D E R
I N D E N
H E M E L .

Vader van mijn Heiland! — geven
Is de wellust van uw leven;
Alles hebtge in óvervloed,
Smeekend val ik u te voet!

Eer wij bidden, eer wij spreken,
Weet gij wat ons mag ontbreken:
Nochtans wordt mij 't hart verrukt,
Zeg ik u het geen mij drukt.

Vader! maar met u te spreken,
Dat zelfs leenigt mijn gebreken;
Maar een oog op u, in smart,
Stilt en betert reeds mijn hart.

O Gij, Leven van mijn leven!
 God, wat kunt, wat wilt gij geven!
 Alverzorger! zegenaar!
 Zijt gij — Vader, Vader maar!

Gever, Helper en Verschooner,
 Toevlucht, redder, rijk belooner,
 Wie, die zooveel heeft en schenkt,
 Vreugde, meer dan 't hart ooit denkt.

Vader, Vader aller Nefde,
 Die ooit vaderharte griesde,
 Moeders storgte — o zoete troost!
 Moederliefde in tot haar kroost.

Meegevoel met 's naastens smarte,
 schonkt gij aan het menschlijk harte;
 Uit uw vaderoogeh vloeit
 Vreugd, die al wat leeft doorgloeit.

Ach! dit doet mijn hart mij weten,
 Die u vindt moet zalig heeten;
 Zalig, die u kent en roemt;
 Zalig, die u vader noemt.

Uwe vadergunst verhalen

Hooge bergen , diepe dalen.

Gij zijt Vader , roept natuur ,

Water , aarde , lucht en vuur!

God is Vader — Heide ! leven !

Zeegnen zijn vermaak , en geven

Al zijn lust ! — wat ons verheugt

Strekt zijn vaderhart tot vreugd.

D E

D O O D.

Wat hart zal dan — o dan! mij slaan,
Als ik, om steeds voor God te staan,
In Hem in 't stof zal rusten;
Voor alle zonden buiten vrees,
Ontladen van dit sterflijk vleesch,
En rein van aardfche lusten.
Wees blij
In mij
Voel, tot sterking,
Hier de werking
Van het leven,
Zie! dat God ons daar zal geven!

A 4

Ik

Ik ben verheugd en beef nochtan,
Zoo drukt het zondejok mij t'hans,
Tot mijne smert, noch neder!
Maar God verlicht mij dezen last:
't Geloof wordt in mijn hart weer vast,
Mijn ziel verheft zich weder!

Jezus
Christus,
Wil mij geven,
U te leven;
U te sterven;
Uwes vaders rijke te erven.

Poog kloek den dood dan 't hoofd te bién,
Mijn geest, hij is de weg tot zien,
Door donkere valeien.
Hij zij u niet meer vreeselijk,
Hij voert u in Gods zalig rijk,
Door donkere valeien.

Wat rust,
Wat lust,
God eens schenken
Zal, gaat denken
En gelooven
Hier oneindig ver te boven.

* Weet

'k Weet niet wat uurtje 't wezen moog,
Dat mij, bij 't breken van mijn oog.

Tot mijne dooden famelt.

Licht dekt mij reeds des grafkuils nacht,
Eer ik dees smeekbee heb volbragt;

Uw lof heb uitgestameld.

Vader!

Vader!

Trouw en krachtig,

God almagtig,

In Uw handen,

'k Stel mijn geest in uwe handen!

Licht breekt die stond noch lang niet aan;

'k Ben licht noch ver van 't eind der baan,

Daar de eerekroonen blinken:

Maar is mij zulk een lot bereid,

Zal 't hutje mijner sterfelijkheid

Eerst laat in de aarde zinken:

Wil gij

Heer mij

Helpen, sterken,

Dat mijn werken

Mij daar volgen,

Voor des Rechters troon mij volgen.

A §

Wat

Wat hart zal dan, — o dan! mij staan!

Wanneer ik eens voor God zal staan,

Hem loven in zijn reien;

Gansch vol van onbesmette deugd;

Een deelgenoot der hemelvreugd;

Voor eeuwig vrij van schreien!

Heilig!

Heilig!

Heilig zingen

We U daar; zingen

Prijs en eere

U, die was en zijn zult, eere.

W E D U W L I E D.

Den besten vriend, dien God mij gaf,
Besluit zoo vroeg het aaklig graf;
Ik zit verlaten en alleen
Ik droeve weduwnrouw, en weent.

Hij was mijn troost, mijn levenslust,
Ik was op zijne zorg gerust.
Hoe braaf hoe open was zijn hart,
Hoe zeer geroerd door mijne smart.

Ik vond in hem mijn heil, mijn vreugd,
Een grooten schoonen loon der deugd,
Een proef der hoogste zaligheid,
Den vromen eens hier na bereid.

Maar

Maar nu is al mijn blijdschap heen!
Als weduw zit ik nu en ween:
Niets dat mijn hart vermaken kan,
Dan slechts zijn beeld, — die lieve man!

Wie zal mij nu tot troost in pijn,
Mijn staf in oude dagen zijn!
Wie houdt zoo trouw zijn zorg gevest,
Op mijn en mijner kindren best!

Ik moest vergaan in mijn verdriet,
Waart gij, o God! mijn toevlucht niet.
Dat gij mijn vriend en helper zijt,
Dit, dit vertroost mij als ik lijd.

Bij U alleen zoek ik mijn troost!
Bewaar mij, bij mijn hulploos kroost!
Doe Gij al wat hij voor ons deed!
Verzorg ons, hoed ons in het leed!

Eens wagt ik van uw hand, o Heer!
Mijn lieven man verheerlijkt weer,
Dien thans mijn oog noch vaak beweent,
Dan leef ik steeds met hem vereend.

B I J H E T
H. A V O N D M A A L.

Hier ben ik, om uw bitter smart,
Uw kruisdood te gedenken,
En voel, van dezen disch, mijn hart
Tot u naar boven wenken!
Mijn Middelaar,
De schat is daar
Van allen die u vreezen,
Daar wil mijn hart ook wèzen!

't Is waar. Het is mij altijd goed,
Als ik, in eenzame oorden,
Mijn Heiland in den geest ontmoet. —
Mij vloeit, uit uwe woorden,
Steeds troost in smart
En rust in 't hart.
Uw leven en uw lijden
Zijn bronnen van verblijden.

Ook

Ook weet gij, hoe 'k van liefde blaak,
En naar uw liefde smachte.
En met wat innig zielvermaak
Ik uwe wet betrachte.
Lang is 't verbond
Met hart en mond
Gesloten! 'k Ben de zijne
En Jezus is de mijne.

Maar thans! — Wat statelijke dank
Betaamt mij in deze uren!
Wat hooge toon voegt mijn gezang,
Om 't geen gij moest verduren!
Gij minde mij,
En stierft voor mij,
Voor mij en die U vreezen,
Gij stierft en zijt verzezen.

En u, mijn Vriend, u zou ik niet,
Als mijn Verlosser roemen?
Niet ijvrig doen wat gij gebiedt?
Mij niet uw dienaar noemen?
Niet, hand aan hand,
In naauw verband
Met al uw ware vrienden,
Me in liefde aan u verbinden?

Neen.

Neen nooit vergeet mijn ziel den dood,
De liefde en trou des Heeren;
Nooit wat mijn Heiland mij gebood,
Dat durf ik weder zweren!
Gij hoort het, Heer! ———
Ja hoor! Ik zweer! ———
De liefde zal mij drijven,
Om u getrouw te blijven.

Versterk mij bij dit brood, dees wijn,
Gij zijt de God der krachten!
Om u steeds meer getrouw te zijn,
Steeds meer nauwkeurig te achten,
Op Jezus stem.
'k Leer dan van hem
Steeds naar uw wil te handlen,
Gezet voor u te wandlen.

Dan doe ik 't kwaad, in elken strijd,
Voor mijnen arm bezwijken.
'k Zal naar zijn beeld, van tijd tot tijd,
Dan telkens beter lijken.
O maak mij, Heer!
Steeds meer en meer,
Naar Jezus beeld, ootmoedig,
Gelaten, zagt en goedig.

Eens

Eens komt de tijd — zoo warelijk
Wij saam hier zijn gezeten —
Waat op ik, in uw koningrijk,
Aan uwen disch zal eten.
Hoe stroomt mij 't bloed!
Hoe groeit mijn moed,
Tot hopen en vertrouwen!
't Geloof wordt eens aanschouwen.

T I J D W I N S T.

O mensch! o mensch! uw levensdagen
Vervliegen onbegrijpelijk snel:
Verspil uw tijd dan niet met klagen,
Dat hij zoo kort is! Nut hem wel!
Erken uw voorrecht, en geniet
Het tegenwoordig uur. Het vliedt.

Om wereldsch schijngoed op te garen,
Verschuift ge, o ijdel overlég!
Uw heil in — verre — onwisse jaren,
En werpt dus wisse jaren weg.
Gij die geen enkel uurtje tijd,
Geen oogenblik zelfs zeker zijt.

Om eeuwigheden in te maaien,
Moet ge elk kort stondje, dat gij leeft,
Met vlijt gebruiken om te zaaien;
Te doen wat God geboden heeft;
Hij roept! O zondaar haast u toch!
Zie! Eens is 't nood! Wat zuimt gij noch?

Welaandan! Aanstonds braaf aan 't werken!
Wacht nimmer op het volgend uur!
Wees kloek! God zal uw handen sterken,
En denk, mijn tijd is kort van duur.
Gesteld! uw einde waar noch veer,
Wat heil, te leven voor den Heer!

Wek u, met elken nieuwen morgen,
Dien God u schenkt, tot uwen plicht;
Zeg, Heer! niets is voor u verborgen!
Hier ben ik, voor uw aangezicht!
Op nieuw zij al mijn kracht en tijd,
Aan uwen liefdedienst gewijd!

Wil mij verlichten, helpen, sterken,
Die zonder u toch niets vermag.
Gij geeft, om aan mijn heil te werken,
Genadig mij noch dezen dag.
Wat is elk uur, dat gij op aard
Mij schenken wilt, mijn ziel niet waard!

Wel

Wel mij ! zoo ik , uit al mijn krachten ;
Naar 't rijk des hemels heb gestreefd ;
In Godbehaaglijk plichtbetrachten ,
Mijn vreemdelingstijd heb doorgeleefd ;
En dus , aan 't eind van mijnen loop ,
De kroon verworf waarop ik hoop .

A I E H T O O K

De heer ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

...
 ...
 ...
 ...
 ...

B 4

GODS

• *met* *de* *hemel* *die* *de* *hemel* *is* *w*
de *hemel* *die* *de* *hemel* *is* *w*
de *hemel* *die* *de* *hemel* *is* *w*
de *hemel* *die* *de* *hemel* *is* *w*
de *hemel* *die* *de* *hemel* *is* *w*
de *hemel* *die* *de* *hemel* *is* *w*
G O O D' S

G R O O T H E I D.

Schoon is natuur in mijne oogen!
't Ruim van de hemelfche bogen
Predikt uw aanzijn, o God!
Starren, en zonnen, en manen
Roepen ons toe, uit haar banen,
Hij, die mij voordbragt, is God!

Kruiden, en heesters, en boomen;
Bronnen, en beken, en stroomen;
Akker, en heuvel, en rots;
Wormen, en vogels, en dieren,
Waar zij ook leven, of tieren,
Melden den roem hunnes Gods.

Al die onmeetbare perken ,
Al die verstommende werken :
 Prijzen zijn groothed en magt.
Alles wat is liet hij worden.
Alles bewaart hij in orden.
 Looft zijne groothed en magt!

Al wat hij doet is een wonder.
Stormwind, en hagel, en donder,
 Jagtsneeuw, en ijzel, en vuur,
Zonneshijn, wolken, en regen
Zendt hij, tot straf, of tot zegen.
 Hij is de Heer der natuur!

Wie kan 't geschapene meten !
Wie kan de grenzen dus weten,
 Van zijn verbaazend gebied !
Niets zijn hier menschen gedachten,
De aarde, hoe groot wij haar achten,
 Is bij 't heelal slechts een niet!

Wie zou dien God dan niet vreezen!
O hoe geducht moet hij wezen,
 Die, met een wenk, alles riep !
Wat is de mensch in zijne oogen,
Daar zijn oneindig vermogen
 Hoedt en behoudt wat hij schiep!

Noch wil die magtige Koning,
Uit zijn verhevene woning,
 Zien op een wormken in 't stof
Noch kan mijn bee hem behagen!
Noch ziet hij neer op mijn klagen!
 Noch leent hij 't oor aan mijn lof

Zalig is mij mijn vertrouwen,
Op u, mijn Schepper, te bouwen:
 Want ik, o God! ben uw kind.
Gij, die de wereld wilt hoeden,
Gij, die uw schepfels wilt voeden,
 Draagt mij als vader en vrind.

G O D S

MAGT EN GOEDHEID.

O God, gij wezen groot van magt,
In uw nooituitgeputte goedheid,
Die mij uit niet heeft voortgebracht,
Smaakt mijne ziel verkwikkelijke zoetheid.
 Ik Herdenk het, Heer!
 Noch nimmermeer.
Heb ik in nood gezeten,
Dat gij mij hebt vergeten!

Zij reikt zoo ver de heemlen gaan.
Ze is boven 't verst gestarnt verheven.
Zij heet aartsenglen voor haar staan.
Zij sprak - en mensch, en dieren kregen leven,
 Het starrenheir,
 Het diepe meir
Zijn harer handen werken;
Maar zelf heeft zij geen perken.

Van deze Uw goedheid, Heer! gewaagt
Al 't scheepsel, op verscheiden wijzen.

De vogel noemt haar als het daagt,
Zij zorgt voor hem. Zijn lofied wil haar prijzen.

De donder brult,
De leeuw vervult
Het woud, met angst en vreezen,
Gij doet ze stille wezen!

De leeuw speelt zelfs, als gij 't gebiedt,
Met bloode lamren in de dalen,
En, als de lucht ontstoken ziet,
Koelt gij ze maar door uwe bliksemstralen.

Den storm die woedt,
d'Onstuimen vloed,
Zelfs felle donderslagen
Bestiert uw welbehagen!

Gij zettid een honger in het land,
En straft de boózen, die u haten,
Met overstroming, pest, of brand;
De krijg vermaakt den mensch als aarden vaten:

Zij roepen, Heer!
Zie op ons neer!
Wij zijn in 't hart verslagen!
En gij wendt hunne plagen!

Gij ziet vol mededogen neer,
Op woeste velden, vol met lijken.

Gij dempt de ontfloten graven weer,
En schenkt de rust aan overwonnen rijken.

Het dronken zwaard,
Noch bloedig, vaart
Te rug, in zijne schede,
En alles leeft in vrede.

Gij, Neerlands God! gelijk voorheen,
Gij ziet wat rampen ons bezwaren;
Op u staart onze hope alleen!
Noch woedt de twist bij Neerlands Burgerfcharen.

's Lands grondvest beeft,
Waarheen zij streeft.
o God! zie op ons neder,
Geef ons de ruste weder!

Wanneer uw voorzorg voor ons waakt,
Zoo mogen wij op redding hopen:
Schoon alles 't onderst boven raakt;
Al spijlt zelfs de aard, voor onze voeten, open.

Als 't groot heelal
Zich neigt ten val,
Dan noch kuntge, in gevaren,
En redden en bewaren.

Gi hebt de harten in uw hand,
Spreek slechts een woord, zij worden leenig,
Straks wijkt de twist uit Nederland,
En overheen en burgeren zijn eenig.

Ach! mogt ons hart
Ontlast van smart
U haast zijn danklied wi den
En zich in u verblijden.

VER-

VERTROUWEN

O P

G O D.

Op God vertrouwen is mijn plicht,
Mijn zaligheid in 't leven.
Dat kan aan 't harte toeverzicht,
En troost in droefheid geven.
De ziel vergeet
Daar bij haar leed,
En voelt, in bange tijden,
Zich braaf gesterkt tot lijden.

Op aarde wisslen, tot aan 't graf,
Tevredenheid en zorgen
Geduriglijk elkandren af,
Als middernacht en morgen.
De ramp verdwijnt;
De vreugd verschijnt,
En naauw is ze ondervonden,
Of ze is weer verzwonden.

Hoe

Hoe vol van angst en zielverdriet
Zou elke dag ons wezen!
Hoe sterk zou, zelfs in voorspoed, niet
Ons harte moeten vreezen:
Stond ge ons geen borg,
Dat uwe zorg
Het kwaad van ons zal weren,
Zoo dat ons niets kan deren.

Gij deelt de rampspoed en 't geluk,
Dat ons op aard bejegt.
Wij worden hier met vreugd en druk,
Naar uwen taad, gezegend.
Ach! of ons hart,
Door vreugd en smart,
Zich maar liet onderwijzen,
Dat ge altijd zijt te prijzen.

Uw wil, niet de onze, moet bestaan,
Uw wil is goed en heilig!
Als de aard en hemelen vergaan
Staat noch dees waarheid veilig!
Ach! dat wij haar
In 't harte maar
Niet vaak aan 't wanklen bragten;
Ja zelfs te ontkennen trachten.

Dan

Dan zou ons dees beproeving tijd
Niet zonder troost verzwinden ;
Dan zou geen tegenheid of strijd
Ons immer moedloos vinden ;
Dan zagen wij,
In hope blij ,
Met palmen en met kroonen,
Den overwinnaar loonen.

Heer ! sterk gij zelf mijn wanklend hart,
Dat ik op u vertrouwe ,
En in gelatenheid, en smart,
Op u mijn hope bouwe !
Eens zegt mijn zang
U eeuwig dank,
Voor doorgestreden lijden,
Als we ons bij u verblijden.

K R U I S Z A N G .

Sterk mij, Jezus! om mijn pak!
Om mijn kruis met moed te dragen!
Ach! dit vleesch, zoo week, zoo zwak,
Schrikt te rug van alle plagen.
Daar ik toch, in leed en pijn,
Aan uw beeld gelijk moet zijn.

Dien uw voorbeeld recht bekoort,
Moet geen hoön of smaadheid vreezen.
Als hij vijand ziet, of hoort,
Moet hij klaar tot strijden wezen.
Wie hier afkeer heeft van kruis,
Hooft niet in uw hemel t'huis.

Hoe

Hoe gemakkelijk wordt het mij,
Durf ik in vertrouwen wagen,
Op uw bijstand, zoo als gij,
Kloek en sterk mijn kruis te dragen.
O dan valt mij zoet en zagt,
Wat mij schier ondraaglijk dagt.

Ach! Gij streedt veel zwaarder strjd,
Dan ik immer heb gestreden;
Leed, uw ganschen levenstijd,
Meer dan iemand heeft geleden.
Onuitspreeklijk was u nood,
Onuitspreeklijk zwaar u dood.

Dus verwierft gij mij, o Heer!
Tot mijn liiden moed en krachten.
Nu scheidt mij van u nooit meer,
Smaad, of pijn, of dood, of klagten.
Word ik moedloos, uit uw bloed
Schep ik telkens kracht en moed.

Eens rukt gij me, uit al den nood
Van dit jammerzalig leven;
Eens zal mij een zachte dood
Aangename ruste geven.
Strijd, vermoeijing en ellend
Zijn in 't graf zelfs onbekend,

Daar,

Daar, waar Gij, in majesteit
Jezus! eens zijt opgestegen,
Schenkt gij mij de heerlijkheid,
Die uw kruis mij heeft verkregen:
En bij u zal elke pijn
Mij een nieuwe zegen zijn.

Ik Neem dan 't kruis op, dat uw hand
Aan mijn schouders op wil leggen.
Nooit zult gij uw onderstand,
Aan mijn zwakke kracht, ontzeggen.
Met die hulp draag ik, o ja!
Heer dien last u gaerne na.

A A N D E

O P K O M E N D E Z O N.

O Leven aller dingen !
O troosteres der harten !
O zon ! rijs , met uw stralen ,
Verbazend op in 't oosten !
En zend alom verftomming ,
Voor uwes Scheppers grootheid ,
En uwes Scheppers goedheid ,
Voor uwe gangen henen !

Terwijl ik op u stare ,
En u geheel gevoele ,
Staan millioenen menschen ,
En millioenen dieren ,
En millioenen planten ,
Doortrokken van 't genoegens ,
Dat zij , met mij , gevoelen ,
Nu wij u op zien dagen .

De leeurik, dien uw invloed
Bezielt met vreugde en leven,
Verlaat de lage struiken,
En stijgt verrukt naar boven,
Om, nader bij den hemel,
Den Schepper van de zonne,
Met zijn gezang, te prijzen,
Nu gij begint te dagen.

Den slapeloozen kranken,
Die, op het pijnlijk leger,
In 't akelige duister,
De slapende uren telde,
En snakte naar den morgen,
Giet gij den zagstten balzem,
In 't afgefolterd harte,
Nu gij begint te dagen.

Mij schiet het bloed veel vlugger,
Door wijder adren, henen;
Mij klopt het hart veel sneller,
Van dankbaarheid en blijdschap,
Van ootmoed en van eerbied,
Voor 't eeuwig Opperwezen,
Uw Schepper, uw Gebieder,
Nu ik u op zie dagen.

Ver-

Vereer , verbaasde wereld !
Val neer ! aanbid den Schepper !
Hem , die dees bron van warmte ,
Dees oceaen van stralen ,
Voor u uit niet wou roepen ;
Hem , die haar , elken morgen ,
Uit de oosterkim doet rijzen ,
Nu gij de zon ziet dagen !

R O E M
D E R
Z A L I G H E I D.

Bergen en rotfen, zij moeten eens wijken!
Hemel en aarde, zij zullen vergaan!
Al wat van stof is zal wis eens bezwijken!
Niets van dat alles kan eeuwig bestaan!

Ik echter, ik zal onsterfelijk leven!
Ongeval, ouderdom, krankheid noch pijn,
Vijand, noch duivel, noch dood doet mij beven;
Niets dat mij immer berooft van mijn zijn!

Dat is mijn roem en mijn troost in mijn lijden;
Als eens deze aard en de heemlen vergaan,
Dan zal een eeuwig geluk mij verblijden,
Dan breekt de dag mijner zaligheid aan!

Dan

Dan vaar ik op, om voor eeuwig hier boven,
God voor zijn troon, en mijn Heiland te zien;
Hem met de serafs en cherubs te loven,
Hem mijn gezuiverde hulde te bién!

Zaligheid! eenige hoop van mijn leven!
Al mijn verwachting en troost hier op aard!
Alles wat mij deze wereld kan geven,
Hemel en aard, zijn mij niets bij u waard!

Laat zich een vorst in zijn grootheid verblijden;
Dat hij zijn heil zonder wederga noem:
Nooit zal ik hem al die roemstof benijden,
Zaligheid, zaligheid die is mijn roem!!

Zaligheid, schat dien geen dieven ooit stelen!
Zaligheid, vreugd die geen sterveling kent!
Zaligheid, eer daar geen boozen in deelen!
Eeuwige zaligheid nimmer aan 't end!

Ziel! toon het stof dezer aard uw verachting!
't Is u te laag, te gering wat ze omvat.
Denk liever staag aan uw blijde verwachting.
Stijg steeds omhoog tot uw God en uw schat.

Hebt gij al rusteloos zwerven en lijden,
Hier van uw wieg tot uw graf, voor uw deel:
Hij die eens hoopt op een eeuwig verblijden,
Acht al dat zwerven en lijden niet veel.

Noch maar een poosje geleên en gezworven,
't Pad is niet lang en de strijd is niet zwaar:
Dan is men ras in den Heere gestorven,
Dan is, mijn ziel! uwe zaligheid daar!!

DR. ROEF.

DROEFHEID

DE:

GELOOF S.

O God! wat bittere boetesmart
Doorpriemt mij 't hart,
Met diepe wonden!
Ik weet, dat gij, o menschenvrind!
Mij zeer bemint,
Ondanks mijn zonden:
En echter vreesde ik, om mijn kwaad,
Van uwen haat,
De zwaarste slagen:
Dit ongelijk dat ik u deed,
Dit bitter leed
Kan ik niet dragen!

Dat ik van uwe erbarmenis,
Die eindloos is,
De maat wou weten;
En aan mijn hart, ik dwaze mensch!
Haar juiste grens
Zogt af te meten;
En dacht, „ mijn schuld is al te zwaar!
„ Zou ik voor haar
„ Vergeving vragen! ”
Dees snodde wantrou van mijn hart,
Dees bittere smart,
Kan ik niet dragen!

Dat mij, — schoon gij mij helpt en hoedt,
Mij kleedt en voedt,
Door al mijn leven;
Schoon gij mijn schuld, hoe zwaar, hoe groot,
Om Jezus dood,
Mij wilt vergeven: —
Dat mij nochtans uw dienst, mijn plicht,
Zoo zagt, zoo ligt,
Noch kan mishagen:
Dit zieldoorpriemend zelfsverwijt,
Dees bittere spijt,
Kan ik niet dragen.

D E

E E U W I G E G O D .

O neindig Wezen! dat geen tijd
Omvat in zijne perken,
Te denken — dat gij eeuwig zijt,
Doet mij mijn zwakheid merken!
Ik peins mij zelf geheel aan 't end;
Maar vat nooit, hoe ik 't keer of weerd,
Uw eeuwig zijn en blijven!

Geen jonge zon schoot noch haar licht,
Op hare wereldkloten;
Men hoorde 't Englenlofgedicht
Uw roem noch niet vergrooten;
Het drooge was noch niet; geen meir
Dreef noch op 't vlakke, ginds en weer;
En toen reeds waart Gij eeuwig!

Gij zaagt reeds, van alle eeuwigheid,
't Aanstaand heelal verschijnen;
Hebt dat zijn during toegeleid,
En zaagt het weer verdwijnen;
Van d'Engel tot den worm in 't zand,
Bepaalde ge ieders lot en stand,
En noemde 't al bij name!

Uw wereld duurt reeds eeuwen voord,
Door u steeds onderhouden.
Haast komt haar einde, naar uw woord,
Ze is lang al aan 't verouden.
Want groot is 't jaartal dat ze telt,
En gij hebt haar een eind gesteld,
Met goedheid en met wijsheid.

Haar ouderdom, hoe groot hij zij,
Is, Heer! niets in uwe oogen.
Geen oogenblikje leven wij,
Hoe lang wij leven mogen!
Want nimmer groeit uw jaartal aan.
Gij zult in eeuwigheid bestaan,
Dezelfde zijn en blijven.

Ja!

Ja ! eeuwig blijft ge 't geen gij zijt ,

Wat heb ik dan te vreezen ?

Gij zult , in nood en dood , altijd

Mijn rots , mijn toevlucht wezent

Uw trou en uw erbarmenis

Is eeuwig , als uw wezen is .

Heil mij ! die daarop hope !

Mijn vleesch is sterflijk , niet mijn geest .

Dien zal ik u vertrouwen !

O troost , daar gij mij zelf op weest !

Mijn geest zal u aanschouwen !

Mijn vleesch rust ook slechts voor een poos ,

Dan zal het bij u eindeloos

Volmaakt gelukkig leven .

Schoon alles om mij heen vergaat ,

Ik heb dat niet te vreezen !

Voor uwen troon , die eeuwig staat ,

Zal ik ook eeuwig wezen !

Gij hebt uwe algenoegzaamheid

Uw volk voor eeuwig toegezeid ,

Ook mij , ook mij — voor eeuwig !!

Haast

Haast zal de wereld weer vergaan,
Nadat gij haar zult rechenen :
Dan zal ik dankbaar voor u staan,
U prijzen met uw knechten.
Dan zal ik eeuwig, eeuwig zijn,
En eeuwig, vol van vreugde, zijn
Bij u, o eeuwig Wezen!

● God! die mij de onsterfelijkheid
Hier boven eens wilt schenken!
Houd mij voor uwe komst bereid!
Laat mij die steeds gedenken!
Die zij mijn troost, mijn dierbaarst goed!
Die sterke mij, met kracht en moed,
Om tot uwe eer te leven!

G E L O O F.

Zie den matten wandlaar dwalen,
In de heete zonnestralen,
Flaauw, aamechtig, afgeslaafd,
Door onvruchtbre, barre zanden,
Die zijn rauwe voeten branden,
Daar geen traantje vocht hem laaft.

Niet een zachtverkoelend luchtje
Streelt zijn boezem, zelfs geen zuchtje.
Hij bezwijmt! Hij kan niet meer!
Hoor zijn bange, heesche klagten!
Zie hem zweeten, hijgen, smachten!
Ach! daar valt hij magtloos neert!

Jezus Christus ! zoo beladen
Met bederf en euvel daden ,
 Kruip ik door dit jammerdal :
Niets geeft hier mijn borst verkwikking.
Hemelwrake , helverschrikking
 Dreigt mij armen overal !

Zonder laving moet ik sneven ! —
Jezus ! die kunt gij mij geven ! —
 Neen ! gij laat mij niet vergaan , —
'k Heb mijn hell bij u gevonden ! —
Gij betuigt : „ voor al uw zonden
 „ Heb ik aan Gods recht voldaan. ”

SCHUT

DER

K E R K E.

Hoe zeer ook uw haters vermeeren,
Hoe zeer ze, met magtige heiren,
Uw ondergang zoeken en val:
O Godsfad! gij staat als de rotsen,
Daar schuimende baren op klotfen,
In 't midden dier woedenden pal!

Gods Zoon is ten hemel gevaren:
Die kan u, die zal u bewaren,
Uw vinnigsten vijand ten spijt:
Op hem kunt gij veilig vertrouwen,
Op hem uw verwachtingen bouwen,
O Gij! die zijn eigendom zijt!

Dax

Dat de afgrond; in grimmigen moede,
U aanbriesch en tegen u woede;
Wat schepfel vermag tegen God?
Uw Heiland heeft met hem gestreden,
Hem onder de voeten getreden,
Drijf vrij met zijn razen den spot!

Laat trotschen uw ondergang spellen,
Omdat zij u smaden en kwellen;
Als waar' hun verachting uw val?
Haast zijn ze zoo weinig te vinden,
Als 't kaf, dat het spel is der winden,
Maar gij staat in eeuwigheid pal!

Laat nimmer verlegenheid blijken!
Schoon de aard uit haar plaats moog wijken,
Schoon ze angstig haar einde verwacht,
Noch hebt gij geen reden tot vreezen;
Wat zou u verschrikkelijk wezen?
In God is uw toevlucht en kracht!

ZELFSVERLOOCHENING.

Wat wensch, o God! mijn hart,
Doorpriemt van felle smart,
Om 't geen gij mij niet gunt,
Hoe licht gij 't geven kunt?

Zijt gij niet wijs en goed,
In alles wat gij doet?
En ben ik niet uw kind,
Dat gij teêrhartig mint?

Mijn wensch, hoe recht, hoe schoon
Hij zich dan ook vertoon,
Mishaagt u dus, o Heer!
Als strijdig met uw eer.

En zou ik, dwaze mensch!
Mij kwellen met een wensch,
Dien gij niet billik vondt,
Daar hij uwe eere schondt?

Uwe eer, die gij, in al,
Wat is of worden zal,
In hemel of op aard,
Zoo heerlijk openbaart!

Uwe eer, daar al wat leeft
Het diepst ontzag voor heeft;
Die 't heilig hemelhof
Doet dav'ren van haar lof!

Neen! foei mij! faoden mensch!
Neen! Mij betaamt geen wensch!
Die met Gods wijsheid strijdt,
En daar zijne eer bij lijdt.

Verbrei gij maar, o. Heer!
Den luister van uwe eer;
Doe dan ook wat gij doet:
Het is mij recht en goed!

Ont-

Onthou mij, nietig mensch
Dan zelfs mijn liefsten wensch!
Hoe hard dat ook ooit scheen,
Ik ben er mee te vreên!

Genoeg! Ik ben uw kind,
Dat gij teêrhartig mint:
Wat wil, wat wensch ik meer?
Mijn heil ligt in uwe eêr!

OM
ZUIVERHEID.

Gij heilig licht!
Uw aangezicht,
Waarvoor geen Engel zelfs ooit zuiver is bevonden,
Ziet mij bevekt,
Met stof bedekt,
Misvormd door duizend zonden.

Met euveldaan
Bemorst, belaân,
Moest ik mij voor uw oog, uw heilig oog, verfteken.
Dat vlamvend oog
Ziet, van omhoog,
In reinen zelfs gebreken.

Wat

Wat is dit Aif
Een donkre bal,
Een woning van bederf, een slijkhoop in uwe oogen?
Der sturren pracht
Is bij u nacht,
Hoe hel zij schitteren mogen!

Tot u alleen
Wend ik mij heen,
O Jezus, hoop en heul van alle ware vrome!
Ja, Jezus! gij
Bemoedigt mij,
Om voor Gods troon te komen.

Op Golgotha,
Hebt gij gena,
Door 't storten van uw bloed, voor mij, bij God gevonden:
En, door dat bloed,
Werd mijn gemoed
Gereinigd van de zonden.

Maar, ach! wat smart!
Dit ijdel hart
Doet mij gestaag voor nieuwe onreinheên vreezen:
Mijn God! gij ziet,
Hoe 't mij verdriet
Steeds weêr zoo vuil te wezen.

Eens komt de tijd,
Die blijde tijd,
Dat ik voor u zal staan, in hagelwitte kleeren,
En eeuwig daar,
Met de Engelscheer,
Zoo rein als zij, verkeeren.

M H N E

W E N S C H E N.

Vader! 't is óm eer noch schatten,
Dat ik voor uw troon verschijn:
Met de aanzienlijkste eer en schatten,
Zonder God, — hoe arm zou 'k zijn!

Niet om tranenlooze dagen,
Vader! druipt tot u mijn oog:
Zend mij zegen, zend mij plagen,
Zod 'k u maar beminnen moog.

Doe mij maar uw liefde weten!
Schenk mij maar een zuiver hart!
Dat, als kind, u Vader heeten
Kan, in blijdschap en in smart.

D 4

Hope

Hope op Uw beloftenissen ;
Een erkentnisvol gemoed ;
Stillen vrede in mijn gewissen ;
Vreugd in u en in het goed :

Kracht, — om ieder, t' allen tijde,
Wel te doen uit al mijn hart ;
Om, als ik uit liefde lijde,
In u stil te wezen, kracht :

Kracht, — om mij voor 't kwaad te hoeden ;
Vast op 't pad der deugd te gaan,
Om, in 't streelen, om, in 't woeden
Van de zonden, pal te staan :

Kracht, — om, voor uw wil gebogen,
U te vreezen, u alleen ;
Steeds te leven voor nwe oogen ;
Met u op en neer te treên ;

Mij met al dit heil verblijden,
Vader! wie kan dit dan Gij!
En om Jezus bitter lijden,
En door hem, vergunt ge 't mij!

DANK.

DANKLIED.

Vloei nu! laat u niet bedwingen,
Stille traan, voor God geschreid!
Vloei nu! onder 't hartlijk zingen,
Van het lied der dankbaarheid!
Tot een eeuwig zalig leven
Is mijn aanzijn mij gegeven.
'k Voel verrukt reeds hier beneên,
Wat ik worde in de eeuwigheên.

Elke dag geeft mij genoegen;
Stof van danken ieder uur.
Zelfs de smert, die mij deed zwoegen,
Wordt mijn zegen op den duur.
Ruischen, in dees vreemdlingslander,
Ook geen bronnen door de zanden?
Heeft de nacht zelfs niet zijn licht,
Schoon de zon schuilt voor 't gezicht?

Zijn niet alle mijne zinnen
Bronnen van vermaak voor mij ?
Elk geluk, dat wij gewinnen ,
Wie verleent het ons , dan gij ?
Hebt gij , Heer ! mij , met het leven ,
Deze zinnen niet gegeven ?
Mij genot voor elke kracht ,
Meer dan noodig , toegebracht ?

Heer ! hoe vele blijde dagen
Vloeiden , zonder tegenheên ,
Zonder kommer , vrij van plagen ,
Als een klare beek , daarheen !
Kwelden me immer leed of zorgen ,
't Was slechts kort : en elken morgen ,
Als mij uwe zon verheugt ,
Spelt zij mij geluk en vreugd.

Wilt gij boven 't gene ik denken ,
Boven 't gene ik bidden mag ,
Mij niet have en voëdzel schenken ?
Schut en hulp op elken dag ?
Komt gij mij , met uwen zegen ,
Onverwacht niet telkens tegen ?
Is mij ooit gevaar zoo groot ,
Dat gij mij niet helpt in nood ?

Van

Van de velden, uit de stroomen,
 Uit de diepten van de zee,
 Uit de lucht en van de boomen,
 Deelt ge ons milden zegen mee.
 Jaren, maanden, dagen, stonden,
 Hebben wij steeds ondervonden
 Uwe vaderliefde en magt,
 Maar die nooit genoeg bedacht.

Neen! wat weldaas ons omringen,
 Noch ontbreekt ons steeds, o smart!
 't Wijs gebruik der zegeningen,
 Met een recht te vreden hart
 Daarom vlieten, daarom vloten,
 Rijke bronnen, ongenoten,
 Ons verbij, aan alle kant,
 Als een woudstroom in het zand.

Veiligheid in alle lusten;
 Orde, wet en recht en wacht,
 Deze sterke, vaste banden
 Voor het menschelijk geslacht;
 Vrienden, die ons hart verblijden,
 Die ons troosten in ons lijden,
 Raad en hulp en wat al meer
 Hebben wij van u, o Heer!

Hebt

Hebt ge ons, in dit droevig leven,
Reeds zoo veel geluk bereidt;
O! wat heil zult ge ons eens geven,
In de zalige eeuwigheid!
Als we, aan 't einde van dit strijden,
Als verwinnaars, ons verblijden,
Bij 't ontvangen van de kroon,
Uit de hand van uwen Zoon.

Vloeit nu! laat u niet bedwingen,
Stroomt nu onder 't lofgezangk,
Dat wij God ter eere zingen,
Vreugdetranen van mijn dank!
Tot een eeuwig zalig leven
Is mijn aanzijn mij gegeven.
'k Voel verrukt, in 't aardfche dal,
Wat ik eeuwig worden zal.

V A N
G O D S W O O R D.

Heer ! u zij prijs!
Uw woord maakt wijs;
Ook kan uw woord den mensch gelukkig maken.
Die daar op ziet,
Dien mist het niet
Langs 't smalle pad door de enge poort te raken.

Elk menschenkind,
Verkeerd en blind,
Hoe wijs, kent weg noch streek naar 't eeuwig leven;
Dat onderricht
Van weg en plicht
Kan ons alleen het woord der waarheid geven.

O God

O God — dat Gij
Zoo zeer voor mij ,
Voor de eeuwen reeds, in zuivre liefde blaakte ;
Dat gij deze aard
En schiept en spaart ;
En dat ge mij naar uwen beelde maakte ;

Dat Jezus bloed
Voor zondars boet ;
Dat hij als mensch zelfs voor mij is gestorven ;
Dat zijne straf
Mij 't leven gaf,
En dat zijn dood mij alles heeft verworven ;

Dat ik van 't stof
Ontkleed, in 't hof
Des hemels eens onsterflijk hem zal prijzen ,
En dat de Heer
Mijn vleesch eens weêr,
Dit zelfde vleesch, hersteld zal doen verrijzen ;

Dat hij 't heelal
Eens sloopen zal ;
Dat hij eens de aard in 't eind door vuur zal slechten ;
Dat 's Vaders Zoon,
Van zijnen troon,
Naar zijne wet, het menschedom eens zal rechten,

Dat

Dat hij, mijn vriend,
Mijn kroon, verdiend
Door zijnen dood, mij heilig zal bewaren:
Dien troest in smart,
Voor 't bange hart,
Kon mij uw woord alleen maar openbaren.

Dat woordt verblijdt,
In bangen tijd;
Dan voele ik zorg noch jammen mij verdrieten.
De kommer zwicht,
Het hart wordt licht,
Als ik den troost van 't woord maar mag genieten.

Met waren smaak,
Met zoet vermaak,
Zoek ik aldaar den levensweg te leeren.
Dat onderwijs
Zou 'k op meer prijs,
Dan grooten schat van 't fijnste goud, waardeeren.

Dat mij, o Heer!
Uw woord steeds meer
Uw gunst, mij zelf en 't kwade leere kennens
Zoo zal ik mij,
Hoe zwak ik zij,
Steeds meer aan u en uwen dienst gewennen.

In alle ramp,
Waarmee ik kamp,
Moog mij de troost van 't levenswoord verkwikken;
En kom ik aan
Het eind der baan,
Dan trooste uw woord mij in mijn laatste snikken!

LOF.

L O F L I E D
 VAN EENEN
 S T E R V E N D E N

Dag van God! gij zijt gekomen!
 Waarop ik, aan deze aarde ontnomen,
 Voor u verschijn, o God der goëd!
 Uwe liefde moet ik loven!
 Haast loof, haast prijs ik u hier boven!
 Met de overwinnaars voor uw troon!
 Want gij gaat met uw knecht,
 O Heer! niet in 't gerecht!
 Vader! Vader!
 Treed met uw knecht
 Niet in 't gerecht,
 Met hem, dien Jezus dood verzoent!

Ach! hoe juicht mijn hart met beven?
Naar uw, naar uw volzalig leven,
O Godverzoener! smacht mijn hart!
Hoor mij ernstig kermen, smecken!
O Heer! wanneer mij de oogen breken,
Zie met ontferming dan mijn smart!
Als ik naauw aadmen kan;
Zelfs niet meer ~~aan~~ kan,
Jezus Christus!
Dan zij uw bloed;
Uw godlijk bloed,
De troost en vreugd van mijn gemoed!

Gij verhoort mij, Heer! genade!
Genade geldt bij u! genade!
Gij hebt den eisch der wet volbragt!
„Waarom hebt gij mij verlaten?“
Riept gij aan 't kruis, van God verlaten,
Voor Adams zondig nageslacht!
O vreugd! o heilge schrik!
Daar zal ik zondaar, ik! —
Hem aanschouwen,
Die voor ons stierf,
Aan 't kruishout stierf,
En ons de zaligheid verwierf!

On-

Onzen vloek hebt gij gedragen! —
Toen wij in onzen bloede lagen,
Zaagt ge ons reeds aan in onze smart!
Ja, gij hield op mij uwe oogten,
Met mijne ellenden teér bewogen,
In 't godlijk menschenlievend hart!
'k Lag in mijn bloed en zwom,
Toen riept gij, „ zondaar kom
„ Tot mijn leven! ”
Straks leefde ik gansch,
In uwen glans!
Hij sterft niet, die in uw geloof!

Hij verandert slechts het leven
Der zonden in het eeuwig leven.
Zijn leven was hier moeite en strijd.
Nu is hij der zonde ontnomen,
Geheel tot zijnen God gekomen;
Gekroond als winnaar voor altijd!
Wil, Heer! voor eeuwig mijn,
Laat me eeuwig de uwe zijn!
Heer! ik hijge
Naar uwe rust,
Naar 's hemels lust:
Ik hijge, o God, mijn God! naar u!

Sterk, daar ik hier noch moet smachten,
 Mijn ziel, met troost en nieuwe krachten,
 Gij, die, alteenwoordig zijt!

Ach! gij zijt, mijn God en Vader!
 Den Englen voor uw troon niet nader,
 Dan gij mij hier op aarde zijt.

Offchoon ik noch uw licht,
 Uw godlijk aangezicht,
 Niet aanschouwe.

Haleluja!

Gij zijt mij na!

Ge omringt mij zelfs aan alle zij!

Heilig, heilig, heilig zingen
 Gods zuivere Englen. Als zij zingen
 Stroomt zaligheid Gods Englen toe.

Heilig, heilig, heilig zingen
 Gods vrome dooden. Als zij zingen
 Stroomt zaligheid Gods dooden toe.

Wees nu mijn ziel verheugd!

Straks deel ik in de vreugd

Van hun zingen!

En zie, in 't licht,

Het aangezicht

Van hem, die mij ten leven schiep!

DE

STARRENHEMEL.

Heer! wat majesteit,
Wat al heerlijkheid
Ziet mijn fiddrend oog
Aan uw hemelboog!
Zonnen, zonder tal,
Troosten overal
Werelden, met licht;
Zijn, voor ons gezicht
Zoo onmeetbaar ver,
Elk een kleinē ster,
Die, uit haren stand,
Blinkt als diamant.

E 3

Heer!

Heer! wat fchepfel telt,
 In dat groote veld,
 Dat ontelbaar heir,
 Als het zand aan 't meir,
 't Geen hij in 't verfchiet
 Helder flonkren ziet!
 En welk groot getal
 Houdt noch overal,
 Zijnen stand omhoog,
 Voor 't gewapend oog,
 Dat zoo wijd niet-ftrekt,
 Gansch en al bedekt!

Zelfs her ftoutst vernuft
 Van den Seraf fult,
 Daar bij uw gebied
 Naauw ter helft doorziet;
 Daar hem ieder eord
 Zijn bijzondere foort
 Van gewrochten wijst,
 Dat uw goedheid prijst.
 Heer! wie heeft uw magt
 Ooit recht nagedacht!
 Heer! wat is uw rijk
 Onafmetelijk!

Hemel ! hoe gering,
 Welk een nietig ding
 Acht ik nu mij zelf,
 Bij dat ruim gewelf,
 Waarin elke kloot,
 Zoo verbazend groot,
 Met zoo trotsch een pracht,
 Predikt 's Makers macht!
 Maar — grootmachtig Heer !
 Wat ben ik dan meer
 Dan een made, een mijt,
 Bij het geen gij zijt !

En dit tijdel hart
 Matigt zich, o smart !
 Noch, vol dwazen waan,
 Groote dingen aan ;
 Durft noch, met zijn God,
 Twisten om zijn lot ;
 Doemt noch zijn beffel ;
 Smaadt noch zijn bevel !
 O mijn God ! ik schrik !
 Welk een dwaas ben ik,
 Dien gij draagt en duldt !
 Heer ! vergeef mijn schuld !

Blaauwe hemelboog,
 Die, zoo wijd, zoo hoog,
 In het schoon gestarnt,
 Dat daargloort en barnt,
 Zoo veel majesteit
 Voor mijn oog verspreidt:
 Geef mijn hart bericht,
 Van zijn dieren plicht,
 Dat het, in uw pracht,
 Elken heldren nacht,
 's Heeren grootheld ziet,
 En mijn eigen niet!

GEEN

(4)

GEEN GEVAL REGEERT.

Als u, in donkere dagen,
Geheime vrees bekruipt;
Zoodat uw oog, in stil verborgen klagten,
Tot God ten hemel druipt:

Als bange zorg uw harte
Uitmergelt en verteert,
Dan zij uw troost, in uwe zwaarste smarte,
Dat geen geval regeert!

Hij, die de kale raven,
In nood, van spijs voorziet,
Die al wat leeft verkwikt, met zijne gaven,
Vergeet zijn kindren niet,

Hij wil hun krachten schragen,
 Naar 't kruis, dat hij hun gaf:
 Of weegt het kruis, dat hunne schoudren dragen,
 Naar hunne krachten af.

Hij heeft, voor al uw lijden,
 Een heilig doel bepaald:
 Een doel, om welk ge u eeuwig zult verblijden,
 Als hij u tot zich haalt.

Hier is dat doel noch duister
 Voor 't zwakke zielgezicht,
 Maar daar verthoont het zich, in heldren luister,
 Bij Godlijk hemellicht.

O! met wat blijde klanken,
 Zal uw verrukt gemoed,
 Daar zijne zorg en vaderliefde danken,
 Voor druk en tegenspoed!

B E R O U W.

O mijn God! helaas! hoe lang
Diende ik mijne snoode lusten!
Ach! wat viel die dienst mij bang!
Nergens, nimmer kon ik rusten!
Noch zegt ik, bij u, o God!
Geen verbesting van mijn lot.

Wat me op aarde meest geviel,
Hebt ge mij volop geschonken,
Om dus mijn ijsskoude ziel
Tot erkentenis te ontvonken:
Maar helaas! daar hielp niets aan!
Alles was vergeefsch gedaan!

Je

Jezus Euangelijstem

Klonk mi! meenigmaal in de ooren:
 Maar, ik dwaas! ik haatte hem;
 Stopte voor dien klank mijne ooren;
 Trapte zijn verzoenend bloed,
 Snood ondankbaar, met de voet.

O wat bittere boetefmart,
 Over 't kwaad door mij bedreven,
 Grieft mij, armen! nu het hart! —
 Wordt mij ooit dat kwaad vergeven?
 Ooit ontslag verleend van schuld
 Die mijn ziel met schrik vervult?

Heer! gij zegt, des zondaars dood
 Wilt gij niet, gij wilt zijn leven;
 Hem zijn kwaad, hoe veel, hoe groot,
 Zoo hij zich bekeert, vergeven;
 Zwijgen tot zijn euveldaan;
 Hem met gunsten overlaan;

Zie mij aan, met deerenis,
 Zoo ellendig, zoo bedorven!
 Immers, Jezus Christus is
 Voor godloozen eens gestorven!
 Zie hier zoo godloos een mensch,
 Zie hem aan! verhoor zijn wensch!

Mij

Mij bekeeren, Heer? — Och mij!

Zou ik mij bekeeren kunnen?

Ik, een zondeslaaf? wil gij

Mij en wil en kracht vergunnen!

Dan doe ik, wat gij begeert!

Dan ben ik gewis bekeerd!

Dan zal ik, langs 't pad der deugd,

Met eên vrolijk harte streven;

Dan vind ik mijn lust en vreugd,

In een godgeheiligd leven;

'k Zal voor u dan, niet in schijn,

Maar in waarheid, zuiver zijn.

V E R N I E U W D

B E R O U W.

Mijn God! wees met mijn rouw bewogen!
Erbarm u, och! erbarm u, Heer!
Och! zie noch eens, in mededogen,
Op mij, ellendig zondaar! neer!
Treed met uw diep verflagen knecht,
Om zijne schuld, niet in 't gerecht!

Hoe vaak hebt gij me wel vergeven,
Als ik u om genade bad;
En zwoer ik u voortaan een leven,
Zoo als gij 't mij bevolen had!
Gij, God! die alles ziet en weet,
Zaagt mijne oprechtheid bij dien eed!

Maar!

Maar ach! Straks overviel mij weder
 De kracht der zonde in mijne leên,
 Die wierp mijn heiligst opzet neder,
 En heerschte in mij, gelijk voorheen:
 Dus, bij gebrek van tegenstand,
 Kreeg 't kwade allengs weêr de overhand.

Hoe vele zondenvolle dagen
 Heb ik, als in een droom, doorleefd!
 Gij weet, in hoe veel zware plagen
 Mijn dwaasheid mij geworpen heeft.
 Noch voelde dit verfteende hart
 Van al die plagen naaulijks smart!

En nu, — nu zucht ik, ach! hoe lange!
 Elk uur vermeert mijn zwaar verdriet!
 't Is mij om troost benaauwd en bange,
 Maar, waar ik zoek, ik vind hem niet!
 Uw woord zelfs heeft voor mij geen kracht,
 En alles om mij heen is nacht!

Gedoog dat ik mij tot u wende,
 Mijn Vader! met mijn smeekgebeên:
 Wie redt mijn ziel uit al de ellende,
 Waaruit zij zucht, dan gij alleen?
 Mijn hoop, mijn troost, mijn hulp zijt gij,
 O God des levens! denk aan mij!

Voor

Voor mijne steeds herhaalde zonden,
 Vloede ook des Heilands dierbaar bloed!
 Hoe vaak heb ik gena gevonden,
 Door 't vast vertrouwen op dat bloed!
 Noch eens, mijn God! gena! gena!
 Om Jezus dood, op Golgotha!

Ik vind, o ja! dat durf ik zweeren!
 In uwen dichtst mijn lust en vreugd!
 Och! help mij, en ik zal u eeren,
 Door de oefning van geloof en deugd.
 Help mij de zonde wederstaan,
 En uwen weg met vreugde gaan!

Mijn ziel! Mistrouw uw eigen krachten;
 Wees nooit op eigen wijsheid stout;
 Blijf steeds op 's Heeren bijstand wachten;
 Hij helpt, die vast op hem vertrouwt.
 Geloovig bidden heeft zijn woord:
 Hij laat het nimmer onverhoord!

O God! wil mijne zwakheid sterker,
 Gij die mijn hope en helper zijt,
 Sterk, tot geloof en goede werken,
 Mijn ziel in duisternis en strijd:
 Zoo sta ik onbeweeglijk pal,
 En vrees nooit voor een nieuwen val.

OP DEN
A V O N D
VAN EENEN ZEER KOMMERLIJKEN
DAG.

Mijn God! wat bange dag was dat!
Met hoeveel angst en kommer had
Mijn droeve ziel te strijden!
Hij is doorleefd!
Uw almagt heeft
Mij steeds gesterkt in 't lijden!

Nu week de hope eens voor de vrees;
Na weinig oogenblikken rees
Haar zwak vertrouwen weder.
Eens lag mijn hart
Beklemd, benard,
In nare wanhoop neder:

III. DEEL.

F

Maar!

Maar gij, Ontfermer, Helper, gij,

Gij zelf, gij laafdet, sterket mij

Met zoeten troost in 't harte.

Gij, Heer! gij wondt

En maakt gezond;

Gij scheidt geluk uit smarte.

Dit maakt mijn wanklend harte stil.

Zoo 'k lijde, — 't is, o Heer! uw will

Uw vaderlijk behagen

Bepaalt mijn druk

En mijn geluk;

Mijn juichen en mijn klagen.

Dies weet ik vast, hoe 't ook ooit ga,

Wat leed mij immer nederla,

Gij, Vader! stiert mijn lijden.

De zwaarste ramp,

Waarmee ik kamp,

Zal eens mij 't meest verblijden.

B O E K.

Mijn God! mijn Heer!

Hoe zeer! hoe zeer
Verdiest mijn kwaad,
Uw wraak en haat!
Van top tot teen,
Door merg en been,
Ben ik vervuld,
Met zonde en schuld!

Al uw geboën,
Zoo godlijk schoon,
Zoo liefderijk,
Zoo vaderlijk,
Zoo nut, zoo goed,
Zoo wijs, zoo vroed,
Zoo zoet, zoo zagt,
Heb ik veracht!

Ik heb, ó God!
Uw magt bespot;
Uw beeld gehaat;
Uw gunst versmaad;
Uw dienst verzaakt;
Uw volk gelaakt;
Uw raad weerstaan:
Wat gruweldaan!!

De beste plicht,
Door mij verricht,
Hoe schoon hij schein,
Bedoelde alleen
Mijn eigen rust;
Mijn eigen lust;
Mijn eigen eer!
Mijn God! — niets meer!!

Gods eigen bloed,
Daar hij, zoo goed,
Onaangezocht,
Gena mee kocht,
Mij van Gods Zoon
Zelfs aangeboden,
Met smeekgebéén,
Heb ik vertrouwd!

Mijn

Mijn God! wat raad
In zulk een staat!
Waar ik mij wend,
Vind-ik ellend!
Mij valt omhoog
Uw wraak in 't oog,
En, waar ik kom,
Schrik van rondom!

Zelfs mijn berou,
Dees zondenrou,
Is veel te flauw;
Een morgendauw,
Die straks vergaat,
En dus niets baat:
Geen ware smart,
Die raakt aan 't hart

Noch noodigt gij,
Noch zweert ge mij:
„ Geen kwaad zoo groot
„ Geen hart zoo snood,
„ Geen nek zoo hard,
„ Geen vuil zoo zwart,
„ Waaraan ik geen
„ Genade verleen!

Mijn God! is 't waart
Een schuld zoo zwaar
Scheldt gij mij kwijt,
Zoo waar gij zijt? —
Och arm! dit hart,
Hoe zeer benard,
Gelooft niet recht
Het geen gij zegt,

Dat kan het niet!
O zwaar verdriet!
Mij armen! roof
Van 't ongelooft!
Verneem mijn smart! —
Geloof in 't hart
Vertrooste mij!
Al de eer hebt gij!

I N D E N
H E R F S T.

Zoo wijd op aarde schepfels leven,
Hebt gij hun 't leven, Heer! gegeven,
En leven zij uit uwe hand.
Die schenkt hun overvloed van spijsze,
Zoo dat zich, elk op zijne wijze,
Gelukkig schat naar zijnen stand.

Om ons bij 't leven te bewaren,
Schenkt gij ons volle korenaioren;
Maakt gij haar korlen zwaar en groot.
Het lekker brood, dat zij ons schenken,
Doet ons aan uwe goedheid denken.
Want uw, o Heer! Uw is ons brood!

Uwe is de vrucht van struik en boomen.
Gij hebt de knopjes voord doen komen,
Gerijpt in warme zomerlucht.
De malsche vruchten, die ons laven,
Wat boomgaard, welde en heide ons gaven,
Uw is, o Heer! en vee en vrucht.

Ook woudt gij ons den wijnstok geven.
Gij schenkt zijn druiven sap en leven,
En geur en krachten aan den wijn.
Hij doet ons vreugde en moed erlangen,
En vrolijkheid aan onze zangen.
Gij, Heer! gij moet ons lofied zijn.

U, Heer! hoort alles. Gij verzadigt,
Gij helpt, gij sterkt, gij begenadigt
Uw schepfels, door uw grensloos rijk.
Al waar U uwe werken prijzen,
Wilt Gij U groot en goed bewijzen:
Wie is, o God! aan U gelijk?

AVOND.

A V O N D B E D E.

Behouder, Menschenhoeder! dank
En lof zij u! In mijn gezang,
Zij uwe goedheid grootgemaakt,
Die over mijne dagen waakt!

Ik, die zelfs uwen geest ontving,
Ben uwe trouwe te gering.
Onwaard uw langgerekt geduld,
Met mijn gebrek en met mijn schuld.

Gij, goedigst aller wezens, God!
Mijn God en mijner vaders God,
Van 's moeders lijf af waart gij mijn:
Was ik maar waardig de uw te zijn!

Ik heb zoo vaak uwe eer gehoond,
En, Vader! gij hebt mij verschoond!
Noch hoopt mijn koen geloof veel meer,
Vergiffenis van schuld, o Heer!

Uwe Engelen zijn omhoog verheugd,
Als gij een zondaar leidt tot deugd;
Als hij, door uw geest geleerd,
Boetvaardig wordt en zich bekeert!

Vergun mij 's Hemels vriend te zijn,
Verzoend met U en de uw te zijn;
Ik ga nu slapen, laat uw knecht
Niet wakker worden in 't gerecht!

Dat, Heer! uw sterke hand, voor mij
En 't mijne, een veilig dekschild zij!
Ik hope op U en op uw woord,
Dat Gij 't gebed, o God! verhoort.

M I J N E

H O P E.

'k **Z**al u eens, gezegend graff
Vol van vreugd verwelkomen.
Al de vrees, die mij omgaf,
Is mij door 't geloof ontnomen.
Vol van troost en blijde hoop,
Wagt ik 't eind van mijnen loop.

Wees nabij mij, of noch veer,
Waarom zou ik voor u beven?
Stervend sterf ik voor mijn Heer,
Levend blijf ik voor hem leven:
Dood en levend ben ik zijn;
Zijn verworven heil is 't mijn.

Hij

Hij belooft mij een geluk,
 Dat mij niemand zal ontrooven.
 Dit vertroost me in allen druk.
 Zou 'k zijn woord niet vast gelooven,
 't Godlijk woord uit zijnen mond?
 Waar vond ik ooit beter grond?

'k Ben nu vrolijk 't hoofd omhoog,
 Onder 't lijden van dit leven.
 Wat ik hier ooit derven moog,
 Wordt mij daar volmaakt gegeven.
 Elke zucht van 't bang gemoed
 Daar in eeuwigheid verzoet.

Heb ik hier ooit, naar mijn plicht,
 Door 't geloof iets goeds bedreven,
 Goed, helaas, slechts schaarsch verricht!
 Goed, met veel gebrek omgeven!
 Daar is alles, wat men doet,
 Naar Gods wet, volmaakt en goed.

Viel 't mij hier gedurig zwaar
 Gods beloften te gelooven,
 In 't verblijf hier boven, daar
 Is men zelfs 't geloof te boven!
 Bij het zalig zien van God,
 Wordt geloof volmaakt genot.

Moet

Moet ik, op deez' zondige aard;
 Met een boos gellagt verkeeren,
 Dat mi duizend jammen baart,
 Die mij lief en ziel verteren:
 Daar verkeer ik, voor altoos,
 Met volmaakten vlekkeloos.

Heeft men hier voor huichlarij
 Mijne oprechtheid uitgekreten;
 Zelfs het menste zwak in mij
 Vaak ten breedsten uigemet en:
 'k Ben daar vrij van dat gevaar,
 Daar blijkt mijne oprechtheid klaar!

Heb ik hier licht zwaarder kamp,
 Dan veel andren, noch te duchten,
 God zal mij, in geene ramp,
 Ooit verlegen laten zuchten.
 Ook verfiert mij, voor Gods troon,
 Dan te heerlijker kroon.

Vol van deze blijde hoop,
 Door haar braaf gesterkt in krachten,
 Vorder ik getroost mijn loop,
 Zal ik geen bezwaren achten!
 't Grootst bezwaar valt licht en kort,
 Dat zoo rijk vergolden wordt.

Niet

Niet op elgen kracht, o neen!
Dwaasheid was 't, daar op te bouwen!
Maar op uw belofte alleen,
Grond ik, Heer! mijn vast vertrouwen.
Sterk mij dat, in allen nood,
Zelfs in 't uur van mijnen dood.

ERNSTIG

VOORNEMEN.

Wanneer ik voor Gods aanschijn wandel,
En in oprechtheid voor hem handel,
Dan is mijn loon de zoetste vreugd.
Dan sterkt zijn bijval mijne krachten,
Tot trou en ijverig betrachten
Van ware godvrucht en van deugd.

Maar volg ik de inspraak mijner lusten,
Dan kan ik, zondaar, nergens rusten.
Dan kwelt mij knagend zielverdriet.
Dan wordt mij 't hart van een gereten:
Want mij verwijt mijn bang geweten:
Hij, die u schiep, bemint u niet.

Ach

Ach durfde ik , Heer ! ik zou U zweren ,
 Nooit van het spoor mij af te keeren ,
 Waarop Gij mijne gangen richt ;
 Zelfs dan niet eens , als mijne voeten
 Op dorens dat betreden moeten ,
 Te wijken van mijn duren plicht.

Ik zou U zweren , U te minnen ,
 Ook dan , wanneer de lust der zinnen
 Geweldig woelt , door al mijn bloed ;
 U zweren , haar in 't hart te smoren ;
 Ja zelfs , haar vleien nooit te hooren ,
 Hoe zeer ze ook arbeidt , streelt of woedt.

Maar zal die keus bestendig wezen ?
 Mijn God ! hoe zeer heb ik te vreezen ,
 Dat ik haar al te ras vergeet !
 Och ! wil mij helpen ! wil mij sterken ;
 In 't ijvrig doen van goede werken :
 Dan zwere ik , en 'k volbreng mijn eed !

Dan mag de wereld mij verfmaden ,
 Dan lastre zij mijn beste daden ,
 Ik kreun mij aan haar haat noch hoon .
 Mijn God draagt zorg voor mijne dagen ,
 En leidt mijn ziel , door heil en plagen ,
 In 't zalig rijk van zijnen Zoon .

D O R S T
NAAR
VERLOSSING.

Zie mij, diep voor u gebogen,
Jezus Christus, 's Vaders Zoon!
Dorst naar helpend mededogen
Drijft mij heen tot uwen troon;
Daar mij 't Godlijk vaderoog,
Vriendlijk aanlonkt van omhoog.

'k Smacht naar hulp en troost en leven,
Naar de zege op drift en lust!
Wie zal dit mijn ziele geven?
Wie bezorgt mij kracht en rust?
Wie geeft mij mijn vreugde weer?
Wie, dan gij alleen? o Heer!

Langer, Jezus! neeh! niet langer
 Wacht mijn droog mijn snakkend hart!
 't Smacht aanboudend en steeds banger,
 Altoos heeter wordt mijn smart;
 Jezus, die mijn angsten ziet,
 Langer smachten kan ik niet!

Ruk mij, Jezus! uit de kaken
 Mijner zonden! maak me vrij!
 Kunt gij zondaars zaligmaken,
 Ach! betoon dat nu aan mij!
 Help mij! red mij van den dood!
 Maak in mij uw almacht groot!

Zijt gij? leeft gij? ach! zoo blijke
 Aan mij armen, dat gij leeft,
 Ook voor mij leeft! Ik bezwijkte,
 Zoo gij mij geen laving geeft.
 Zie mij, hoe ik hijge en smacht;
 Laat mij leven door uw kracht!

Twijfel, vrees en zonden dringen
 Op mij aan, van alle zij.
 'k Moet mij zelf tot bidden dwingen.
 Lief en schriklijk zijt ge mij!
 Ach! ik, sondaar, gruwel, vloek!
 'k Vinde u nergens, dien ik zoek.

Stroom

Stroom geloof, geloof, o Jezus!
Alvermogend in mijn hart!
Geef mij ras, ach nu! o Jezus!
Vreugde in u voor zielefart!
Ach! — bij uwe trouwe en magt!
Geef mij tot gelooven kracht.

Maak mij nu, — ten dezen stonde,
Door uw geest van zonden vrij,
Dat in 't hart en in den monde,
Steeds die geest recht kenbaar zij.
Nu — ach nu! laat mij niet gaan,
Zie mij in ontferming aan!

Ach! mij blijkt uw gunst reeds: Liefde
Zijt gij, Heer, in uwén Zoon.
Zoo 'k maar recht geloofde, o Liefde!
Wat was niet mijn heilstaaf schoon!
Ja, ik was geheel verlost,
Zoo 'k maar recht gelooven kost.

(32)

GEDULD

NAAR

JEZUS VOORBEELD.

Wat bitter zielverdriet
Mijn Jezus! leed gij niet!
Wat angsten, smerten, slagen! —
Wat smaad van 't noodst gespuis,
Wat felle pijn aan 't kruis,
Hebt gij niet al verdragen!

Noch zweegt ge op a'les stil:
Of smeektet: „ Heer! uw wil
„ Geschiede, niet de mijne.”
Zelfs voor uw moordren schaar,
Badt gij: „ vergeef het haar!”
In uwe jongste pijn!

Mijn

Mijn God! wat groot gemoed!
Een schaar, die vloekt en woedt;
Te zeg'nen, hoe verbolgen!
Wat zelfsverloochening:
In die vernietiging,
Gelaten God te volgen!

Dat zwijgen in uw smart,
Dat dulden, stilt in 't hart
De drift, die los wou breken.
Daar zelfs mijn Heiland zweeg,
Hoe hoog ook 't lijden steg,
Past mij daar ooit te spreken?

Laat mij, o Heer! altijd,
Maar meest in zwaren strijd,
Op u in 't lijden staren!
Dat zal in mijn gemoed,
Hoe zeer ook 't onrecht woedt,
Het echt geduld bewaren.

Dan duld ik hoorn en haat,
Al wordt, met schande en smaad,
Mijn liefde en tron vergolden;
Al word ik onverdiend,
Zelfs van mijn oudsten vriend,
Gelasterd en gescholden.

Dan draag ik allen last,
Dien ge op mijn schouders past,
Hoe zwaar hij val te dragen. —
Al leef ik, tot mijn dood,
Dan ook in angst en nood,
Noch zal ik nimmer klagen!

Dan drink ik, met geduld,
Den kelk, dien gij mij vult,
Met smaad en bitter lijden:
Hij zal, hoe wrang hij vall',
Al was hij zelfs vol gal,
Mij als een gunst verblijden.

P I N K S T E R.

O Geest, dien ons Jezus beloofde te geven,
Gij schenker, gij werker van geest en van leven,
Daal neer in mijn ziel, diè u hijgend verwacht,
En geef tot geloof en tot plichten mij kracht.

Toen God, van omhoog, u eens neder wou gieten,
Toen zagen wij stroomen woestijnen doorvlieten;
Toen sprongen, toen vloeiden, in 't dorstigste land,
De levende bronnen en vlieten door 't zand.

Hoe heerlijk zag men de velden toen bloeien,
Daar voormaals noch spruitje, noch grasje wou groeien.
Wat oogst van geloof en ootmoedige deugd
Verwekte de harten tot lof en tot vreugd.

O Geest, dien ons Jezus belofde te geven,
Ach! doe toch eens weder die tijden herleven!
Hoe groot is het veld, daar noch nimmer iets groeit,
Ach! werd dat toch eindelijk ook eens bevroeid.

Daal neder! daal neder, in 't westen, in 't oosten;
Wil volken verlichten, verbeteren, vertroosten!
Ach! maak eens, waar menschen verkeeren op aard,
Het Kruis van mijn Heiland alomme vermaard!

Daal neer, om het zaad in het hart te bevroeien,
Daar 't dor en aamechtig kan kiemen noch groeien!
Bevochtig, bevochtig dien dorstigen oord,
Zoo brengt hij u vruchten in overvloed voerd!

O Geest, dien ons Jezus belofde te geven,
Gij schenker, gij werker van geest en van leven,
Daal neer in mijn ziel, die u hijgend verwacht,
Zoo blijkt mijn geloof, uit mijn plicht, door uw kracht.

VER-

VERTROUWEN

OP DE

GODLIJKE LEIDING.

Ik kwam, uit moeders schoot,
Ellendig naakt en bloot,
Met smert en zwakheid aangedaan:
En 't nieuwe pad van 't leven,
Mij onbekend gegeven,
Ving ik met droef gejammer aan.

Mij zelven onbewust,
Was kennis, zin en lust
Noch teer en werkeloos en week.
Daar ik, een bloem, wier blaren
Allengs zich openbaren,
Bij warme zonneshijn, geleek.

Die lieve lente vloog
Fluks heuen uit mijn oog;
En straks daar op mijn jonglingsdroom.
Bij storm en onweervlagen,
En zachte zomerdagen,
Groeide ik, een bloem eerst, tot een boom.

Eerst kind, nu man! — Hoe diep
Was 't pad dat ik doorliep
Doorliep — mijn God! en aan wiens zij?
Gij woudt mij voeren, dragen,
O Gij, dien wij nooit zagen,
Maar dien ik werkzaam voel in mij.

Ik vond mij zelf vervuld,
O schrik! met zondenschuld;
Bezwaard met duizend euvelaan:
Gij boodt mij, voor mijn zonden,
Hoe snood ze uw deugden schonden,
In uwen Zoon vergeving aan.

En nochtans bleef mijn hart,
Hoe zeer doorpriemd van smart,
De wreedste twijfeling ten roef.
Gij woudt die zeeren heelen,
En 't pijnlijk harte streelen,
Met zoeten troost van waar geloof.

On-

Onzichtbre God, mijn Heer!

Ik kwam van u en keer

Tot u. Mijn leven dort als 't lof,

Maar gij zult me eens het leven

Voor eeuwig weder geven ;

Mij heerlijk wekken uit het stof.

Ik wandel blij mijn baan.

Die mij heeft bijgestaan,

Verlaat mij nimmer in den nood.

Daar zal ik hem aanschouwen,

En in dat blij vertrouwen,

Stel ik mijn heil in mijnen dood.

GERUSTHEID.

IN

G O D.

Wil, groote God! in mijne lofgezangen,
Den diepen dank van eenen worm ontfangen,
Dien gij, zoo hoog, zoo groot in mogendheid,
Hoe klein hij is, gelijk een vader, leidt.

Uw alziend oog aanschouwt mij in genade.
Het slaat mij steeds alom naaukeurig gade:
Terwijl uw gunst, waar door al 't schepsel leeft,
Mij leven, vrede en vreugde en alles geeft.

Voor mijnen voet baant gij mij effen wegen,
Die gij bestrooit met heil en milden zegen:
Dus leidt gij mij, wat eer! met eigen hand,
Vermakelijk naar 't hemelsch vaderland.

Nooit

Nooit hindert mij de kleinste zielefmarte;
De flauwste wensch ontstaat nooit in mijn harte:
Dien gij, zoo 't maar uw wijze liefde duldt,
Niet straks geneest, of liefderijk vervult.

Gij ziet de kracht der vleeschelijke lusten;
Die meenigmaal mijn hart zoo zeer ontrusten;
Maar ziet het ook, hoe zeer dat kwaad mij spijt,
En met wat ernst mijn ziel er tegen strijdt.

Gij ziet mijn lust om naar uw wil te leven,
En vlug langs 't pad van uw geboon te streven:
En vindt gij, dat mijn gang daar op vertraagt,
Zoo voel ik 't hart door uwe kracht geschraagd.

Leidt gij mij eens in ongeval of lijden,
Of geeft ge mij een zwaren strijd te strijden,
Gij meet mijn strijd steeds af naar mijne kracht,
En 't wordt mijn heil, 't geen ik mijn rampspoed dacht.

't Bepaald getal van mijne levensjaren
Zult gij mij, tot één uur toe, trouw bewaren.
Dus weet ik wis, dat nimmer ongeval
Of menschenhand mijn dagen korten zal.

Zoo

Zoo ziet gij mij! Zoo blijft gij voor mij waken!
Met zoo veel trou bezorgt gij al mijn zaken!
Zoo leidt gij mij, tot aan, tot in den dood,
En dan — dan wordt mijn heil oneindig groot!

Wil, groete God, in mijne lofgezangen,
Den diepen dank van eenen worm ontfangen,
Dien gij, zoo hoog, zoo groot in mogendheid,
Hoe klein hij is, gelijk een vader, leidt.

VERZUCHTING.

O eeuwig God! volzalig Opperwezent
Ik brand van lust, om u oprecht te vreezen's;
Mijn hart schreit u om licht en bijstand aan!
Ei leer mij toch de ware rechte paden,
Om rein van ziel, en zuiver in mijn daden,
De woningen des hemels in te gaan.

O Bron van licht! wil mij het hart verlichten,
Dat ik u bid, naar mijn behoefte en plichten:
'k Vind, in mij zelf, mij nergens toe in staat.
Geeft gij geen kracht en leiding aan mijn pogen,
Wat zou dan toch mijn bidden wezen mogen?
Slechts nieuwe schuld, bij al mijn vorig kwaad!

Die

Die u niet kent, is dwaas bij al zijn weten ;
Zijn beste werk mag groote boosheid heeten .

Hoe hoog zijn waan zijn ijdel pogen schat :
Maar hij, dien gij uw wil en weg doet weten,
Die mag te recht de ware wijze heeten ,

Die treedt met vreugd op 't zalig deugdenpad.

Mijn God! ik weet mijn nooden en gebreken
Niet, zoo ik 't meen, met woorden uit te spreken ;

Ook is mijn ziel tot bidden niet bereid ;
Zie op mijn smart, die u mijn tranen klagen,
En werk in mij uw heilig welbehagen :

Wat ge in mij werkt is mijne zaligheid.

OP HET

STERFBEDDE.

Hier lig ik, vol van smart en pijn,
Op 't krankbed neergeflagen.
God weet, hoe kort mijn tijd zal zijn:
Licht noch maar weinig dagen!
O tijd! o kostelijke tijd!
Had ik u meer aan God gewi'd!
Maar ach! — Hij is vervlogent

Och, vrienden! leeft toch voor den Heer!
Geheel voor God te leven,
Alleen te leven tot zijne eer,
Dat heet eerst recht te leven!
Hij is een dwaas, die aan deze aard,
Die niets dan eeuwig onheil baart,
Zijn harte weg kan geven.

III. DEEL.

H

Hoe

Hoe droog is mij de bange borst!
Toch kan geen drank mij leven!
Maar Jezus, wat leed gij een dorst,
Toen zij u galle gaven!
Nochtans waart ge in uw lijden stil,
Gelaten in uws vaders wil.
Ach! dat ik zoo mogt lijden!

Mogt ik, mijn Heiland! in mijn smart,
Mijn hart in u versterken;
Uw geest en bijstand in mijn hart
Krachtadig voelen werken!
Mogt ik, in dezen bangen nood,
Mij sterken met uw bitteren dood,
En met uw heerlijk leven!

Maar ach! dien troost gevoel ik niet,
Vervuld met schrik en vreezen. —
Mijn God! wie weet, wat zwaar verdriet
Mijn deel noch eens zal wezen!
Wie weet, of deze duisternis
De weg naar dat verblijf niet is,
Daar 't eeuwig nacht zal wezen.

k Be-

'k Beken, 't geloof doet ons de zon
 Van troost in 't duister dagen,
 En, zoo ik maar gelooven kon,
 Ik zou niet langer klagen.
 Ik gaf in zulk een naren staat,
 Aan andrea zelve vaak dien raad:
 Maar nu! — wil voor mij bidden.

Is 't waar, mijn Hellaad, staat ge uw oog,
 In liefderijk ontfermen,
 Hoe groot mijn schuld ook wezen moog,
 Op mij en op mijn kermen?
 Ó Ja! 't is waar! — gij helpt, gij hoort!
 Ik heb uw eigen — Godlijk woord,
 Zoo vaak, zoo duur bezworen!

O zonde, schriklijk kwaad, gij zijt
 De bron van al dit lijden!
 O zonde, welk een zwaren strijd
 Deed gij mijn Hellaad strijden!
 Mijn God! hoe hartlijk drag ik leed
 Van al de zonden, die ik deed!
 Gij hebt ze mij vergeven!

Dus is hij nu voor eeuwig mijn,
In sterven en in leven:
Mijn God zal ook mijn helper zijn,
Als 't al mij zal begevent
't Is waar, ik had dat nooit verdiend,
Maar hij, die groote Zondaarsvriend,
Schenkt alles uit genade!

Ik ken nu langer boei noch band
Aan aarde of aardfche dingen,
Daar boven is mijn vaderland,
Bij al de hemellingen.
Ik laat mijn Echtgenoot en Kroost,
Hier al mijn aardfch geluk en troost,
Mijns Heilands zorg bevolen.

Nu kome ik aan den laaftten ftrijd:
Dech dit doet mij niet vreezen.
God was mijn heil en hulp altijd,
Mijn eind zal vrede wezen.
Hij is, in alles wat hij doet,
Ook als wij fterven, recht en goed:
Mijn eind zal vrede wezen!!

AAN-

A A N H A N G S E L.

JINDO HANNA

()

DE VROLIJKE.

O hoe zelig is mijn lot;
God, die goed is, is mijn God;
En in allen nood en dood
Is zijn goedheid even groot.

Hij, die mij in 't leven riep,
Hij, die mij tot danken schiep,
Schonk mij zinnen en verstand;
Nam mij vriendlijk bij de hand.

Was mijn leidman op de baan,
Die mijn vesten moesten gaan;
Was, met raad en troost, mijn hart.
Vaderlijk nabij in smart.

Stormen, wederwaardigheên
Woedden : — maar, op mijn gebeên,
Wordt het onheil afgewend,
Wijl hij mijne zwakheid kent.

Ik Hef dus vrolijk hart en oog,
Vol van tranen, naar omhoog,
Tot dien God, die mij, in leed,
Nooit een oogenblik vergeet.

Gij verkwikt mij uur op uur,
Lieve, heilige Natuur !
Laat mij in uw sporen gaan ;
Nimmer — nimmer stille staan.

Stofje, ziertje van een bloem,
Zoo ik u niet heerlijk noem,
Geen gevoel heb van uw schoon,
Ben ik erger dan de doôn.

Zandje, wormpje en wat niet al,
Dat mijn vrolijk lofgeschal
Wacht, — hier ben ik ! Mijn gezang
Roemt uw Maker levenslang !

Broeders, lieve menschen, gij
Ziet, gevoelt, erkent, met mij,
Dat Gods gunst, alom verspreid,
Duurt tot in der eeuwigheid.

Jezus stierf op Golgotha.
Prijst zijn gunst, Halelujah!
Dankt aanbidt en dient hem teer,
O verlostent! geeft hem eer.

Seraft! hoort gij naar mijn lied?
Ja, ik zing en schaam 't mij niet!
Zijn mijn toonen dof van klank:
Goed! mijndank is echter dank.

'k Ben nu stof! Maar hoe verblijd
Denk ik aan een beter tijd,
Als mijn banden zijn geslaakt!
O dan zing ik ook volmaakt!

Heerlijk, heuglijk, zalig lot!
God, die goed is, is mijn God,
En in allen nood en dood
Blijft zijn goedheid even groot.

HERVATTE

M O E D.

O hoe goed zijn al Gods daden
'k Ben , en alles is door hem ;
Velden , boomen , bloemen , bladen
Zijn mijns vaders , liefdestem.

Schaamte , dek mij ! — aard en hemel ,
Zeën , starren , zonne en maan
Zien mij , bij al 't blij gewemel ,
Roerloos en verlegen staan ;

Mij , die in der scheepslen midden ,
's Hemels liefde en eer en magt ,
Vrolijk juichend moest aanbidden ,
Flauw van lust , beroofd van kracht .

Ik (och arm! waar wil het henen!
Zie ik op mij zelf, ik schrik!)
Kan wel liefdetranen weenen,
Maar, hoe lang? — een oogenblik!

Zoo is 't oog der ziel verduisterd,
Dat het u slom niet ziet.
't Hart, aan 't nietig stof gekluisterd,
Wil, maar 't kan naar boven niet.

O waar heen, mijn Leidisman, Vader!
Drijf die neveln mij van 't oog,
Trek mijn hart, mijn trouwe Vader.
Los van de aard, tot u omhoog.

Zielvertroostende gedachten!
Jezus leeft! — wat wensch ik meer?
Jezus hoort mijn jammerklachten.
Jezus weert, wat ik begeer.

Komt, komt, Engien, angevloget
Help mij, zalig geestendom!
Maar — 'k zal recht zijn naam verhoogen,
Als ik in uw reien kom.

L I J S T

L I J S T

VAN DE

ODEN EN LIEDEREN.

1	De kracht des gebeds	blz.	1
2	De goede vader in den hemel.
Uit LAVATERS <i>zweytes funfzig</i> No. 45		4
3	Van den dood.
Uit KLOPSTOCK L. 114		7
4	Weduwlied.
Uit STURM bl. 32.		11
5	Bij het h. Avondmaal.
Uit J A. HERMES achter het <i>handbuch der religi-
on.</i> No. 34.		13
6	Tijdwinst.
Uit C. F. NEANDER bl. 8.		17
7	Gods grootheid		20
8	Gods magt en goedheid.
Dit stukje is, in 1786, uit A. L. KARSCHIN <i>gedieb-
te</i> , Berlin 1764 op eenen vrijen tranc vertaald en
nagevolgd, en gepast op de omstandigheden, die
in dien tijd, in ons vaderland plaats hadden.		23

9 Ver-

9	Vertrouwen op God.	Bl. 27.
	Uit SEIDEL. Zie HERMES <i>Handbuch der religion</i> ,	
	No. 43.	
10	Ksruizang.	30
	Uit STURM bl 60	
11	Aan de opkomende zon.	33
12	Roem der zaligheid.	36
13	Droefheid des geloofs.	39
14	De eeuwige God.	41
	Uit MUNTER I. 107.	
15	Geloof.	43
16	Schut der kerke.	47
17	Zelfsverloochening.	49
18	Om zuiverheid.	52
	Men vergelijke hier mede C. D. F. SCHUBART	
	<i>gedichte aus dem kerker. Wien und Presburg 1789.</i>	
	bl. 93.	
19	Mijne wenschen.	55
	Uit LAVATERS <i>zweytes funfzig</i> No. 45.	
20	Danklied.	57
	Uit J. A. CRAMER <i>sammliche gedichte</i> , Carlruhe	
	1783, <i>dritter theil</i> , bl. 115.	
21	Van Gods woord.	61
	Uit GISECKE, achter HERMES <i>handbuch</i> No. 30.	
22	Loflied eenes stervenden.	63
	Uit KLOPSTOCK I. 145.	
		23 De

23	De starrenhemel.	Bl. 69
24	Geen geval regeert.	73
25	Berou.	75
	Voor een gedeelte SEIDEL gevolgd, zie HERMES, <i>Handbuch</i> No. 31.	
26	Vernieuwd berou.	78
	Uit MUNTER I. 125, wat vrij nagevolgd.	
27	Op den avond van eenen kormervollen dag	81
	Ten deele volgens S. G. BURDE <i>Geistliche poesien</i> , Breslau 1787.	
28	Boete.	83
29	In den herfst.	87
	Uit STURM blz. 89.	
30	Avondbede.	89
	Uit J. A. CRAMER III. 6.	
31	Mijne hope.	91
	Een gedeelte van dit lied is gevolgd naar J. D. DILTHEY <i>Oden und geistliche lieder</i> , Breslau 1776 bl. 77	
32	Ernstige voornemens.	95
	Gevolgd naar DILTHEY bl. 72.	
33	Dorst naar verlossing.	97
	Dit is een gedeelte van het 4de lied uit LAVATERS <i>zweytes fünfzig</i>	
34	Geduld naar Jezus voorbeeld.	100

- 35 Pinkster: Bl. 103
 Men kan hier mede vergelijken, J. A. CRAMER
 II. 41.
- 36 Vertrouwen op de godlijke leiding. 105
 Men vergelijke hier mede BURDE bl. 22.
- 37 Gerustheid in God. 108
- 38 Verzuchting 111
 Naar eene vertaling, uit het Italiaansch van ANTONIO BRUCCIOLI, die, in den tijd der kerkhervorming, den Bijbel in het Italiaansch heeft overgezet. Zie van hem GERDES *Specimen Italiae reformatae*, pag 188.
- 39 Op het sterfbedde 113 / 3
 Dit lied is eene berijming van de laatste gesprekken van wijlend mijne zalige Schoonzuster, PETRONELLA VAN KERKWIJK, op haar sterfbed.

AANHANGSEL.

- De Vrolijke. 119
- Hervatte moed. 122

111

112

113

